

PRAWO ADMINISTRACYJNE - 11

mgr Anna Maciąg

e-mail: anna.maciag@uwr.edu.pl

administratywistka.pl

BŁĄD KARDYNALNY 2:

Brak rozróżnienia administracji rządowej i samorządowej, w szczególności na poziomie województwa (brak rozróżnienia między wojewodą a marszałkiem województwa).

BŁĄD KARDYNALNY 3:

Brak znajomości organów JST.

JST – USTALENIA PODSTAWOWE

GMINA

- mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową;
- ilekroć w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium;
- gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność;
- gmina posiada osobowość prawną;
- samodzielność gminy podlega ochronie sądowej;
- o ustroju gminy stanowi jej statut;
- do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów.

GMINA

- **[zadania własne gminy]** zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy: ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej; gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego; lokalnego transportu zbiorowego; pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych; kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; promocji gminy. (...) Ustawy określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy;
- **[zadania zlecone]** ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów;
- **[zadania powierzone]** zadania z zakresu administracji rządowej gmina może wykonywać również na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego.

POWIAT

- mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa **lokalną** wspólnotę samorządową;
- ilekroć w ustawie jest mowa o powiecie, należy przez to rozumieć lokalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium;
- powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność;
- powiat posiada osobowość prawną;
- samodzielność powiatu podlega ochronie sądowej;
- o ustroju powiatu stanowi jego statut.

WOJEWÓDZTWO

- mieszkańcy województwa tworzą z mocy prawa **regionalną** wspólnotę samorządową;
- ilekroć w ustawie jest mowa o województwie lub samorządzie województwa, należy przez to rozumieć regionalną wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium;
- do zakresu działania samorządu województwa należy wykonywanie zadań publicznych o charakterze wojewódzkim, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej;
- zakres działania samorządu województwa nie narusza samodzielności powiatu i gminy;
- samorząd województwa:
 - wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność;
 - dysponuje mieniem wojewódzkim;
 - prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu.
- województwo ma osobowość prawną;
- samodzielność województwa podlega ochronie sądowej;
- o ustroju województwa stanowi jego statut.

ŚRODKI NADZORCZE

ZAGADNIENIE WSTĘPNE

- nadzór nad działalnością JST sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem;
- organami nadzoru są:
 - Prezes Rady Ministrów,
 - wojewoda,
 - w zakresie spraw finansowych - regionalna izba obrachunkowa;
- organem o charakterze nadzorczym jest Sejm;
- organy nadzoru mogą wkraczać w działalność JST tylko w przypadkach określonych ustawami;
- organy nadzoru mają prawo żądania informacji i danych, dotyczących organizacji i funkcjonowania JST, niezbędnych do wykonywania przysługujących im uprawnień nadzorczych;
- nadzór nad związkiem powiatów sprawuje wojewoda właściwy dla siedziby związku.

ŚRODKI NADZORCZE *AD PERSONAM*

- jeżeli powtarzającego się naruszenia Konstytucji lub ustaw dopuszcza się wójt, wojewoda wzywa wójta do zaprzestania naruszeń, a jeżeli wezwanie to nie odnosi skutku - występuje z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o:
 - odwołanie wójta;
 - rozwiązanie zarządu powiatu;
 - rozwiązanie zarządu województwa;
- w razie nierokującego nadziei na szybką poprawę i przedłużającego się braku skuteczności w wykonywaniu zadań publicznych przez organy gminy, Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw administracji publicznej, może zawiesić:
 - organy gminy i ustanowić zarząd komisaryczny;
 - organy powiatu i organy województwa i ustanowić zarząd komisaryczny;
- w razie niezdolności do kierowania lub niewłaściwego kierowania działaniami prowadzonymi w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia wojewoda z inicjatywy własnej lub na wniosek starosty może zawiesić uprawnienia:
 - wójta (burmistrza, prezydenta miasta),
 - starosty.

ŚRODKI NADZORCZE O CHAR. *AD PERSONAM*

- w razie powtarzającego się naruszenia przez radę gminy Konstytucji lub ustaw, Sejm, na wniosek PRM, może w drodze uchwały rozwiązać:
 - radę gminy,
 - radę powiatu,
 - sejmik województwa.

ŚRODKI NADZORCZE *AD MERITUM*

- stwierdzenie nieważności uchwały lub zarządzenia;
- wstrzymanie wykonania uchwały lub zarządzenia;
- zarządzenie zastępcze.

RELACJE MIĘDZY OW i OSiK

OW a OSiK JST

- OW a OSiK w gminie
 - absolutorium i skutki jego braku,
 - komisja rewizyjna,
 - komisja skarg, wniosków i petycji,
 - zapytania i interpelacje poselskie,
 - raport o stanie gminy;
- OW a OSiK w powiecie
 - wybór OW.

OW a OSiK JST

- OW a OSiK w gminie
 - absolutorium i skutki jego braku,
 - komisja rewizyjna,
 - komisja skarg, wniosków i petycji,
 - zapytania i interpelacje poselskie,
 - raport o stanie gminy;
- OW a OSiK w powiecie
 - wybór OW.

NASTĘPNE ZAJĘCIA:

- REFERENDUM LOKALNE,
- FORMY WSPÓŁDZIAŁANIA

Źródła:

W prezentacji wykorzystano:

- [J. Korczak, P. Lisowski, A. Ostapski, *Ustrój samorządu terytorialnego. Materiały dydaktyczne*, Wrocław 2017.](#)
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju m. st. Warszawy, ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej
- [Skrypt z PA.](#)

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

mgr Anna Maciąg

e-mail: anna.maciag@uwr.edu.pl

administratywistka.pl